

Війна РФ проти України: енергетичний вимір

DiXi Group alert
(станом на 12:00 30 червня)

#StopRussianAggression

#StandWithUkraine

Резюме

- **Військові РФ практично повністю зруйнували одну з найбільших в Україні Сєвєродонецьку ТЕЦ.** За словами голови Сєвєродонецької ВА Олександра Стрюка, відновлення роботи ТЕЦ і подача тепла до майже двох третин міста можливі лише після повної відбудови.
- **По Україні близько 621 000 споживачів не мали електропостачання, понад 180 700 споживачів перебували без газопостачання.**
- **МАГАТЕ вдруге за місяць втратило онлайн-зв'язок із ЗАЕС в частині моніторингу ядерних гарантій і вчергове наполягає на якнайскорішій організації експертної місії для проведення верифікації ядерного матеріалу.** Також МАГАТЕ повідомило про часткову втрату дистанційної передачі даних моніторингу ядерних гарантій з ЧАЕС.
- **Також на ЗАЕС є ознаки продовження підготовки окупантами масштабної провокації з метою осушення охолоджувальних басейнів.** Військові РФ вдаються до силового примусу, знущань і тортур над працівниками гідроцеху станції.
- **Окупанти і колаборанти захопили окремі об'єкти "Херсонобленерго", які забезпечували постачання та розподіл електроенергії.** Із 27 червня підприємство частково втратило контроль над обслуговуванням електричних мереж Херсонської області. Як наголосили в "Херсонобленерго", постачання на територію регіону здійснюється з підконтрольної території України, виключно українськими постачальниками, а оплата проводиться тільки у гривні.
- **Пропускна спроможність 100 МВт у напрямку Україна-Румунія на 1 липня була розподілена між 6-ма компаніями.** За рахунок відсутньої конкуренції, яку

складали 10 компаній, гранична ціна для різних годин доби коливалася від 4102 грн/МВт·год до рекордних 8300 грн/МВт·год, що дозволило “Укренерго” отримати дохід від аукціону понад 13,6 млн грн.

- **Україна і ЄС підписали Угоду про вантажні перевезення автомобільним транспортом.** Документ скасовує необхідність отримання українськими перевізниками дозволів для здійснення двосторонніх і транзитних перевезень у держави ЄС.

Атаки

Сєверодонецька ТЕЦ (Луганська обл.)

Військові рф практично повністю зруйнували одну з найбільших в Україні теплоелектроцентралей - Сєверодонецьку ТЕЦ, [повідомили](#) в "Енергоатомі". За [словами](#) голови Сєверодонецької ВА Олександра Стрюка, окупанти здійснили декілька ударів по ТЕЦ, пошкодивши електричну підстанцію, портал виходу в місто, шафи керування, влучанням у машинний зал пошкоджено безпосередньо будівлю самої ТЕЦ та виробничі котли. За словами Стрюка, відновлення роботи ТЕЦ можливе лише після повної відбудови, а знищення станції унеможливило подачу тепла до майже двох третин міста.

Лисичанський НПЗ (Луганська обл.)

29 червня окупанти нанесли авіаційні удари по території непрацюючого Лисичанського нафтопереробного заводу, завдавши нових ушкоджень інфраструктурному об'єкту, [повідомив](#) голова Луганської ОВА Сергій Гайдай. Вранці 30 червня росіяни ведуть штурмові дії поблизу НПЗ.

Електромережі Херсонської області

За [інформацією](#) місцевого ОСР, окупанти і колаборанти захопили окремі об'єкти "Херсонобленерго", які забезпечували постачання та розподіл електроенергії. Під час захоплення російськими військовими було представлено так званого "нового керівника". Також, із 27 червня підприємство частково втратило контроль над обслуговуванням електричних мереж Херсонської області. Окупаційні органи чинять тиск на працівників підприємства, примушуючи писати заяви на співпрацю та інше.

У "Херсонобленерго" наголосили, що на даний момент постачання електроенергії на територію регіону здійснюється з підконтрольної території України, виключно українськими постачальниками, а оплата за поставлену продукцію проводиться тільки в національній валюті України.

Ядерна та радіаційна безпека

ЗАЕС

На ЗАЕС є ознаки продовження підготовки окупантами масштабної [провокації](#) з метою осушення охолоджувальних басейнів станції. Військові рф вдаються до силового примусу, знущань і тортур над працівниками гідроцеху станції, аби вигадати обґрунтування необхідності осушення басейнів. Зокрема, загарбники жорстоко побили водозахисного гідроцеху ЗАЕС Андрія Гончарука, якого з численними тілесними ушкодженнями 29 червня доставлено до лікарні м. Енергодар.

Окрім цього, МАГАТЕ вдруге за місяць [втратило](#) онлайн-зв'язок із ЗАЕС в частині моніторингу ядерних гарантій і вчергове наполягає на якнайскорішій організації експертної місії агентства безпосередньо на станцію для проведення верифікації ядерного матеріалу. Також МАГАТЕ повідомило про часткову втрату дистанційної передачі даних моніторингу ядерних гарантій з ЧАЕС.

Сектор електроенергетики

Робота енергосистеми

Взаємодія з ENTSO-E: Станом на 30 червня Україна продовжує [здійснювати](#) комерційний експорт електроенергії до Польщі по виділеній лінії “Добротвірська ТЕС-Замость” рівним графіком 210 МВт. Експорт до Молдови [становить](#) 142 МВт рівним графіком. Знаковим є початок [пілотного експорту](#) до Румунії в обсязі 100 МВт рівним графіком (окрім 11:00-12:00 год, де експорт становить 95 МВт). Окрім цього, між енергосистемами України та країнами Східної Європи (Словаччини, Угорщини, Польщі, Румунії та Молдови) [відбуваються](#) технічні сальдо-перетоки.

Щоденні аукціони з розподілу пропускної спроможності (на 1 липня): *Напрямок Україна-Польща:* “ДТЕК Західенерго” викупив 65 МВт потужності рівним графіком; гранична ціна – “нульова”. *Напрямок Україна-Молдова:* із 600 МВт доступної пропускної спроможності було розподілено 400 МВт між трьома компаніями: “Енергоатом” та “Укргідроенерго” – по 150 МВт, “Д.Трейдінг” – 100 МВт (рівним графіком); гранична ціна – “нульова”. *Напрямок Україна-Румунія:* Пропускна спроможність 100 МВт на кожну годину доби була розподілена між 6-ма компаніями. За рахунок відчутної конкуренції, яку склали 10 компаній, гранична ціна для різних годин доби коливалася від 4 102 грн/МВт·год (для 02:00-03:00) до 8 300 грн/МВт·год (для 19:00-20:00), що дозволило “Укренерго” отримати понад 13,6 млн грн доходу від проведеного аукціону. Прикметно, що навіть мінімальна ціна за транскордонну передачу (4 102 грн/МВт·год) майже на 77% вища за поточну середньозважену ціну електроенергії на РДН, що свідчить про надзвичайно сприятливу цінову кон'юнктуру для експорту в ЄС та його високу маржинальність.

Відновлення інфраструктури. За [повідомленням](#) “Укренерго”, у східному регіоні на двох підстанціях 330 кВ повернуто в роботу три масляних вимикача, ремонтні роботи продовжуються. Одночасно в цьому регіоні підготовлено до включення повітряну лінію 330 кВ. У північному регіоні завершено один з етапів відновлення системи релейного захисту на підстанції 330 кВ.

Функціонування ринку електроенергії

Ринок “на добу наперед” (РДН): Середньозважена ціна купівлі-продажу електроенергії незначно [зменшилася](#) і на 30 червня становила 2322,35 грн/МВт·год (-1% до попереднього дня). Водночас, біржові ціни на ринках країн Східної Європи продемонстрували синхронне зростання. Індекси Base РДН Румунії, Словаччини та Угорщини у 4,8 рази [перевищували](#) аналогічний показник України; ціновий спред із ринком Польщі становив близько 3,9 рази.

Загальний обсяг торгівлі продовжив помірно [скорочуватися](#) – до 12,5 тис. МВт·год (-10% до попереднього дня). Натомість, пропозиція практично не змінилася – 75,7 тис. МВт·год (+0,4%), що у сукупності спричинило подальше незначне збільшення профіцитності РДН: розрив між обсягом заявок на продаж та купівлю зріс із 5,4 до 6,1 разів. У [структурі купівлі](#) основну частину (60,3%) займали постачальники, 34,2% належало операторам мереж, 5,4% – трейдерам, 0,1% – виробникам.

Внутрішньодобовий ринок (ВДР): Середньозважена ціна електроенергії на ВДР практично не змінилася і на 29 червня становила 2491,49 грн/МВт·год (+0,4% до попереднього дня). При цьому, загальний обсяг торгівлі надалі демонструє істотне зростання – до 0,97 тис. МВт·год (+109,9% до попереднього дня). Водночас, пропозиція також зросла – до 41 тис. МВт·год (+26,9%), що в сукупності призвело до подальшого зменшення профіцитності ВДР – розрив між обсягом заявок на продаж та купівлю скоротився із 70 до 42 разів. У структурі купівлі домінуючу частину займали постачальники – 94,3%, 4,6% належало операторам мереж, 1,1% – виробникам.

Припинення та відновлення постачання

За даними Міністерства енергетики, станом на 29 червня через пошкодження, обумовлені бойовими діями, в Україні залишались знеструмленими близько 742 населених пунктів, загалом близько 621 000 споживачів, протягом доби відновлено постачання для близько 23 400 споживачів.

Масштабні припинення електропостачання та, відповідно, активні відновлювальні роботи, мали місце:

- у **Донецькій області**, за інформацією місцевого ОСР, фахівцями відновлено електропостачання для 5 270 родин у 9 населених пунктах Покровського, Краматорського та Бахмутського районів. Без електропостачання залишалися жителі 341 населеного пункту (за даними Міністерства енергетики – близько 376 800 споживачів);
- у **Луганській області**, за даними Міністерства енергетики, понад 128 200 споживачів залишалися без електропостачання;
- у **Харківській області**, за даними Міністерства енергетики, близько 32 100 споживачів залишалися знеструмленими та для 5 700 споживачів відновлено постачання протягом доби;
- у **Запорізькій області**, за даними місцевого ОСР, станом на 07:00 30 червня, без електропостачання залишалися 22 909 споживачів у 80 населених пунктах. Протягом доби фахівці ОСР відновили постачання для 340 споживачів Пологівського району, що були знеструмлені через пошкодження трансформаторних підстанцій. Водночас, в Оріхівських електромережах зафіксовано нові пошкодження, внаслідок чого були знеструмлені 2 090 споживачів. Також у м. Запоріжжя, через пошкодження обладнання в одній з підстанцій, без живлення залишилися 42 абоненти;
- у **Миколаївській області**, за інформацією ОВА, станом на 30 червня частково або повністю пошкоджено 476 об'єктів електропостачання, знеструмленими залишалися 95 населених пунктів (з них 6 частково) Баштанського та Миколаївського районів. За даними Міністерства енергетики, протягом доби для 1 000 споживачів відновлено електропостачання;
- у **Херсонській області**, за інформацією ОВА, станом на 11:00 29 червня, серед громад, з якими вдалося встановити зв'язок, без електропостачання залишалися 22 населених пункти у Високопільській, 7 у Нововоронцовській (ймовірно, через вибух пошкоджена електроопора в с. Трифонівка, внаслідок чого знеструмлено берегові села) та 2 у Музиківській громадах. У Станіславській громаді тривали роботи з ремонту електромереж, що постраждали від обстрілів. За даними Міністерства енергетики, протягом доби для 6 400 споживачів відновлено постачання електроенергії;

- у **Чернігівській області**, за [інформацією](#) ОВА, внаслідок погодних умов та інших технічних причин 29 червня були знеструмлені 94 населені пункти (загалом 58 651 абонентів). Станом на 06:00 30 червня залишалися відключеними 94 населені пункти в 3 районах області (Чернігівський – 57, Ніжинський – 20 та Прилуцький – 17), послуга з електропостачання не надавалась 41 329 споживачам;
- у **Сумській області** за [даними](#) Міністерства енергетики, для 100 споживачів відновлено постачання електроенергії протягом доби;
- оперативна зведена інформація стосовно електропостачання у **Дніпропетровській та Одеській областях** була відсутня на час підготовки огляду.

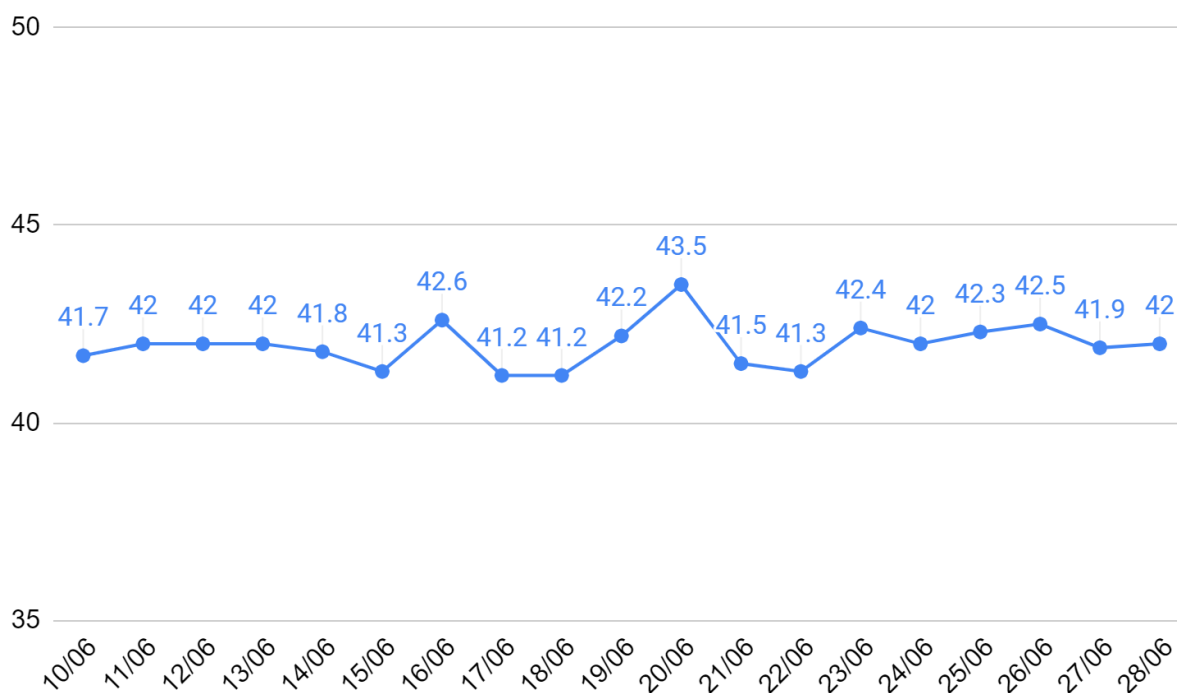
Сектор газу

Робота ГТС

Обсяг транзиту газу через територію України 28 червня становив 42 млн куб. м, що на 0,1 млн куб. м більше, ніж 27 червня. Ці обсяги становлять лише 39% від передбачених транзитним контрактом із "Газпромом" (109 млн куб. м на добу). Транзитні потоки через точку з'єднання "Сохранівка" не відбувалися.

28 червня через точку з'єднання "Германовичі" (віртуальна точка з'єднання "Україна-Польща") здійснювався фізичний імпорт з ЄС обсягом 0,8 млн куб. м. Водночас, у звітний період через точку з'єднання "Берегово" (віртуальна точка з'єднання "Берег") на виході з української ГТС протранспортовано 1,6 млн куб. м.

Транзит російського газу через територію України, млн куб. м

Джерело: [ОГТСУ](#)

Припинення та відновлення постачання

Найбільш складна ситуація з газопостачанням спостерігалася у **Донецькій, Луганській, Запорізькій, Херсонській, Миколаївській, Чернігівській та Харківській областях**. За [даними](#) Кабінету Міністрів, станом на 29 червня без газопостачання залишалися понад 180 700 споживачів, розподіл відновлено 591 споживачу.

В **Донецькій області** ситуація не змінилась - майже весь регіон без газопостачання через пошкодження магістрального трубопроводу. Станом на 29 червня розподіл газу [здійснювався](#) лише 1 900 споживачам області в двох населених пунктах.

У **Луганській області** ситуація без змін: газопостачання відсутнє через масштабні руйнування критичної інфраструктури в ході бойових дій.

В **Харківській області** місцеві оператори ГРМ [продовжували](#) роботи з відновлення газової інфраструктури. Так, "Харківгаз" провів ремонти газогонів та відновив подачу газу для 70 родин Золочева. У Чугуєві газовики усували наслідки бомбардувань житлових будинків та об'єктів критичної інфраструктури. "Харківміськгаз" здійснює аналогічні роботи в Слобідському районі Харкова, який постраждав від обстрілів ворога. Фахівці локалізували витік газу і провели капітальний ремонт пошкодженої ділянки, проклавши 50 метрів поліетиленового газопроводу.

У **Херсонській області** [станом на 11:00 29 червня](#) про значні зміни в газопостачанні не повідомлялось – повністю без газопостачання залишалася 1 громада (Високопільська) та частково 3 (Великоолександрівська, Нововоронцовська, Станіславська). Разом з тим, в окремих із цих громад відсутній мобільний зв'язок, тому оперативна інформація про газопостачання відсутня. Також повідомляється про проблеми з постачанням скрапленого газу в Кочубеївській громаді.

В **Запорізькій області** станом на ранок 30 червня ситуація погіршилась – без газопостачання [залишались](#) 86 428 абонентів у 110 населених пунктах. Минулої доби через пошкодження внаслідок обстрілів магістрального газопроводу в районі с. Мирне повністю без газопостачання залишилися 5 417 споживачів міста Орхів та 4 прилеглих населених пунктів.

У **Миколаївській області**, станом на ранок 30 червня, загалом за час війни [пошкоджено](#) 676 об'єктів газової інфраструктури (+5 у порівнянні з 29 червня), внаслідок чого без газу залишались 6 927 абонентів (-332).

В **Чернігівській області**, за [інформацією](#) місцевої ОВА, станом на ранок 30 червня близько 700 абонентів у 22 населених пунктах області не отримували послугу з постачання газу.

Контрзаходи українських компаній та державних органів

Україна і Європейський Союз 29 червня [підписали](#) Угоду про вантажні перевезення автомобільним транспортом. Документ скасовує необхідність отримання українськими перевізниками дозволів для здійснення двосторонніх і транзитних перевезень у держави ЄС і дозволяє уникнути зупинки експорту української продукції через автомобільні пункти пропуску. Термін угоди складає один рік з можливістю пролонгації, а тимчасово набирає чинності уже з 29 червня. На постійній основі угода запрацює після завершення усіх ратифікаційних процедур.

Як [повідомив](#) міністр енергетики Герман Галущенко, уряд вживає заходів для нарощування власного видобутку вугілля для сталого проходження опалювального періоду. Зокрема, напрацьовано механізм закупівель вугілля для створення додаткового резерву на осінньо-зимовий період.

НКРЕКП [анонсувала](#) засідання 30 червня, де планує зобов'язати Оператора ГТС здійснювати [безумовне підтвердження](#) поданих номінацій та/або погодження торгових сповіщень в рамках функціонування балансуєчої групи, створеної з метою виконання спеціальних обов'язків з продажу газу операторам газорозподільних систем. Нагадаємо, у згаданій балансуєчій групі стороною, відповідальною за добовий небаланс, є ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз України».

За [даними медіа](#), антикризовий план України, над яким працює Національна рада відновлення, може передбачати переформатування уряду та скорочення кількості міністерств із 20-ти до 12-ти. Як повідомляють ЗМІ, проектом переформатування уряду займається міністр цифрової трансформації Михайло Федоров, реформа передбачає галузеве об'єднання міністерств і відчутне скорочення кількості державних службовців в об'єднаних органах.

Як [уточнюють](#) експерти, за планом загальна кількість працівників органів виконавчої влади скоротиться із 237 000 до 64 000 осіб, державні видатки на оплату праці скоротяться вдвічі, а заробітна плата вдвічі зросте. Разом з тим, існує [низка застережень](#) проти таких намірів: громадськість пропонує продовжити реформу міністерств, а скорочення державного апарату проводити після перегляду та аналізу функцій і за умови, що частина таких функцій або дерегулюється, або діджиталізується.

Джерела:

Звіт підготовлено на основі зібраних, ретельно перевірених та проаналізованих повідомлень з понад 100 офіційних першоджерел: міністерств, державних агентств, операторів мереж та енергетичних підприємств. Інформація збиралась з офіційних веб-сайтів та офіційних сторінок у соцмережах, в окремих випадках – також відповідних повідомлень у ЗМІ.

З питань підписки, коментарів та інших питань, будь ласка, звертайтеся за електронною адресою author@dixigroup.org

ПІДТРИМАТИ УКРАЇНСЬКУ АРМІЮ

Щоб фінансово підтримати Збройні Сили України, скористайтеся [посиланням](#) (спеціальний рахунок Національного Банку України).